

Poľnohospodárske družstvo „Magura“, Zborov

Výročná správa

2014

Zostavil: Ing. Katarína Kaščáková

Schválil: Ing. Peter Mlynár

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mlynár', is positioned below the text 'Schválil: Ing. Peter Mlynár'.

Dodatok správy audítora

o overení súladu výročnej správy s účtovnou závierkou

v zmysle zákona 540/2007 Z.z. § 23 odsek 5

Štatutárnemu orgánu

Poľnohospodárske družstvo MAGURA Zborov

I.

Overila som účtovnú závierku Poľnohospodárske družstvo MAGURA Zborov k 31.12.2014, uvedenú v prílohe ku ktorej som dňa 13.04.2015 vydala správu audítora v nasledujúcom znení:

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Štatutárnemu orgánu Poľnohospodárske družstvo MAGURA Zborov

Uskutočnila som audit priloženej účtovnej závierky Poľnohospodárske družstvo MAGURA, Zborov, ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2014, výkaz ziskov a strát a poznámky za rok končiaci k tomu dátumu, ako aj prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalších vysvetľujúcich poznámok.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov/ďalej len zákon o účtovníctve/ a za interné kontroly, ktoré štatutárny orgán považuje za potrebné pre zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Mojou zodpovednosťou je vyjadriť stanovisko k tejto účtovnej závierke na základe môjho auditu. Audit som vykonala v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardami. Podľa týchto štandardov mám dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby som získala primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od rozhodnutia audítora, vrátane posúdenia rizika významných nesprávností v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné na zostavenie účtovnej závierky účtovnej jednotky, ktoré poskytuje pravdivý a verný obraz,, aby mohol navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však za účelom vyjadrenia stanoviska k účinnosti interných kontrol účtovnej jednotky. Audit ďalej obsahuje zhodnotenie vhodností použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti odhadov, ktoré urobil štatutárny orgán, ako aj vyhodnotenie celkovej prezentácie účtovnej závierky.

Som presvedčená, že audítorské dôkazy, ktoré som získala, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre moje audítorské stanovisko.

Stanovisko

Podľa môjho stanoviska, účtovná závierka poskytuje vo všetkých významných súvislostiach pravdivý a verný obraz finančnej situácie družstva Poľnohospodárske družstvo MAGURA, Zborov k 31. decembru 2014 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve.

Košice 13 apríl 2015

Ing. Helena Hadbavná – auditor

Licencia SKAU č.523

Dénešova 21

040 23 Košice

Jo dn'

II.

Overila som taktiež súlad výročnej správy s vyššie uvedenou účtovnou závierkou. Za správnosť zostavenia výročnej správy je zodpovedný štatutárny orgán spoločnosti. Mojou úlohou je vydať na základe overenia stanovisko o súlade výročnej správy s účtovnou závierkou.

Overenie som vykonala v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardami. Tieto štandardy požadujú, aby audítor naplánoval a vykonal overenie tak, aby získal primeranú istotu, že informácie uvedené vo výročnej správe, ktoré skutočností, ktoré sú predmetom zobrazenia v účtovnej závierke, sú vo všetkých významných súvislostiach v súlade s príslušnou účtovnou závierkou. Informácie uvedené vo výročnej správe na stranách 9, 10, 12, 22 som posúdila s informáciami uvedenými v účtovnej závierke k 31.12.2014. Iné údaje a informácie, ako účtovné informácie získané z účtovnej závierky a účtovných kníh som neoverovala. Som presvedčená, že vykonané overovanie poskytuje primeraný podklad pre vyjadrenie stanoviska audítora.

Podľa môjho stanoviska uvedené účtovné informácie vo výročnej správe Poľnohospodárske družstvo MAGURA Zborov, poskytujú vo všetkých významných súvislostiach pravdivý a verný obraz o účtovnej závierke k 31.12.2014, a sú v súlade so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.

V Košiciach 10.12.2015

Ing. Helena Hadbavná

Licencia SKAU č. 523

Denešova 21

040 23 Košice

Jo dn'

1. Rastlinná výroba

Poľnohospodárske družstvo „Magura“, Zborov hospodáril v roku 2014 na výmere 3586 ha, čo je o 9 ha viac ako v roku 2013 v 12 katastrálnych územiach. Z toho bola orná pôda 1386 ha TTP 2200 ha. Zima 2013/2014 bola mimoriadne teplá s veľmi malým množstvom snehu. Ozimné obilniny prezimovali veľmi dobre. Horšia situácia bola pri ozimnej repke, ktorá bola značne poškodená od zveri. Jarné práce sme začali už koncom februára leteckým prihnojením ozimných plodín. Sejbu jarných obilnín sme začali o mesiac skôr ako v minulom roku, už 11. marca.

Zasiali sme 40 ha jarnej pšenice, 50 ha jarného jačmeňa, 30 ha ovsu, 10 ha hrachu, 50 ha lucerno - trávnych miešaniek, 210 ha kukurice a zasiali sme prvýkrát na 20 ha liečivú rastlinu pestrec, ktorý sa využíva na farmaceutické účely.

Jarné práce sme robili v nepriaznivých podmienkach, keď počas niekoľkých priaznivých dní prišlo obdobie s privalovými zrážkami. Toto malo nepriaznivý vplyv na vzhádzanie a ďalší vývoj porastov. Vlhké počasie koncom apríla a začiatkom mája podporilo rozvoj chorôb na obilninách, hlavne na pšenici. Museli sme preto ošetriť tieto porasty pomerne drahými prípravkami, a to sa prejavilo prekročením nákladov na nákup chemických prípravkov.

Pre rok 2014 sme si dali za úlohu vyrobiť dostatok objemových bielkovinových a glycidových krmív v podstatne vyššej kvalite ako v roku 2013. Bolo to veľmi náročné v dôsledku veľmi nepriaznivých klimatických podmienok počas jednotlivých zberov. Túto úlohu sa nám podarilo splniť, hoci aj v tejto oblasti máme rezervy, hlavne pri naskladňovaní a utlačaní silážnej hmoty. Problémom sú aj nevyhovujúce uskladňovacie priestory, ktoré sú zastarané a vyžadujú značné investície do opráv. Veľmi dôležité je naplánovať zber v správnom vegetačnom čase porastov, a to je potrebné ešte zosúladiť s počasím.

Celkom sme vyrobili 9200 t senáže z d'atelinotrávnych a trávnych porastov a 3800 t kukuričnej siláže.

Stav porastov ozimných obilnín a repky bol v roku 2014 veľmi nádejný a sľuboval veľmi dobrú úrodu. Žatevné práce mali úplne odlišný charakter ako v minulom roku, keď ustálené počasie nekomplikovalo zber. Počasie počas žatvy 2014 malo premenlivý charakter. Vďaka dobrej organizácii a využitiu každého vhodného času na zber, dvom cudzím kombajnom a aj trochu šťastia s počasím sa nám žatvu podarilo úspešne dokončiť 20. augusta, hoci na veľkej časti severného Slovenska boli žatevné práce pre veľmi daždivé počasie ukončené až v septembri. Výsledky žatvy patria k najúspešnejším v histórii podniku. U obilnín sme dosiahli priemernú úrodu 4,3 t/ha a repky 2,0 t/ha. Celkovo sme pozberali 2300 t obilnín, čo je o 50% viac ako v minulom roku a 416 t repky, čo je o 25% viac. Najvyššiu úrodu, 5 t/ha, sme dosiahli u pšenice ozimnej. Úrody ostatných obilnín sa pohybovali od 2,5 - 4,6 t/ha. Úroda repky bola za posledné roky najvyššia, ale s jej výškou nemôžeme byť veľmi spokojní, pretože je to naša hlavná tržná plodina. Najväčším problémom pri jej pestovaní je časté poškodzovanie od zveri.

Tohto roku sme prvýkrát zasiali na skúšku liečivú rastlinu pestrec mariánsky, ako čiastočnú náhradu za repku, na výmere 20 ha. Táto rastlina nie je poškodzovaná od zveri a náklady na

jej pestovanie sú podstatne menšie ako pri repke. Podarilo sa nám pozberať 1 t/ha, čo je veľmi dobrá úroda.

V roku 2015 chceme pestovanie tejto plodiny rozšíriť na výmeru 50 ha. Nadúrodu obilnín, cca 800 t, sme po žatve predali. Ceny obilnín sa v dôsledku vysokých úrod prepadli na úroveň 100 €/t, menej kvalitné obilie aj pod túto hranicu. Na trhu bol veľký nedostatok potravinárskeho obilia za trochu vyššiu cenu. Nám sa podarilo celú produkciu raže a časť úrody pšenice predat' ako potravinársku plodinu za cenu 110 – 140 €/t. Veľmi dobre sme predali potravinársky ovos za cenu 250 €/t.

Jesenné práce sme začali sejbou repky ozimnej za veľmi nepriaznivých podmienok. Časté zrážky prerušovali sejbu a zasiali sme 170 ha. Ešte horšia situácia nastala pri sejbe obilnín. Extrémne zrážky prerušili sejbu na dlhšie obdobie a sejba pokračovala až v októbri za veľmi nepriaznivých podmienok, čo malo vplyv na kvalitu sejby a ďalší vývoj porastov. Zasiali sme 65 ha ozimného jačmeňa, 260 ha ozimnej pšenice a 180 ha ozimnej raže.

Začiatkom septembra sme začali so zberom kukurice na siláž. Išlo o veľmi skorý hybrid, ktorý sme zasiali pretože sme mali malé zásoby siláže z minulého roku. Po jeho ukončení sa prehnila v našej oblasti silná prietrž mračen, keď v priebehu hodiny spadlo 75 mm zrážok a došlo k záplave polí a aj časti obce Zborov a Stebník. Aj napriek tomu, že vývoj porastov kukurice v priebehu roka nebol veľmi priaznivý, sa nám podarilo vyrobiť veľmi kvalitnú siláž s vysokým obsahom energie. Celkom sme vyrobili 3800 t siláže, čo je ale menej ako by sme chceli.

Nepriaznivé počasie malo vplyv aj na ďalšie práce, a to je vývoz maštalného hnoja a orbu. Orbu sa nám podarilo ukončiť, ale horšie to bolo s vývozom maštalného hnoja, keď sa nám nepodarilo vyviezť všetky zásoby z poľných hnojísk a zapracovať ich do pôdy. Poľné práce sme ukončili prípravou trávnych porastov na tohoročný zber mulčovaním.

Výsledky na úseku rastlinnej výroby, ktoré sme dosiahli v roku 2014 boli nadpriemerné a môžeme byť s nimi v celku spokojní. Aj na tomto úseku sú ešte rezervy, ktoré bude treba využiť a dosiahnuť ešte lepšie výsledky. Ide o kvalitu prác pri príprave pôdy, ktorú treba častejšie kontrolovať hlavne v horších pôdnych podmienkach. Pri výrobe krmovín budeme musieť viac sledovať kvalitu kosby a utláčania. Veľmi dôležité pri poľných prácach je dobré využitie pracovného času bez zbytočných prestojov, keď o ukončení jednotlivých prác často rozhodujú minúty, o čom sme sa mohli presvedčiť v minulom roku hlavne pri výrobe krmovín. Veľkým a dlhodobým problémom v našej práci je poškodzovanie porastov poľných plodín zverou. Neriešilo sa to dlhé roky a zver sa premnožila do obrovských počtov. V poslednom období sa zlepšila komunikácia s poľovníckymi združeniami a je tu snaha aspoň čiastočne riešiť daný problém.

V roku 2015 bude potrebné na úseku rastlinnej výroby zabezpečiť dostatočné množstvá krmív v požadovanej kvalite. Tržné plodiny repku a pestrec rozšírime o pestovanie tráv na výrobu osiva. Bude to veľmi náročná úloha, pretože stav porastov obilnín a krmovín v súčasnosti nie je dobrý v dôsledku suchého a chladného počasia.

2. Živočíšna výroba

Výsledky za uplynulý rok patria medzi úspešnejšie než v predošlom roku, hlavne v plnení hlavných výrobných ukazovateľov, a to predovšetkým z hľadiska dodávky a výroby mlieka.

Pokiaľ hodnotíme stavy HD, tak tu došlo k nárastu o 32 ks v porovnaní s minulým rokom, kde celkový stav HD ku koncu roka bol 1560 ks. Najviac nás teší, že po rokoch znižovania stavu dojníc sme v tomto roku zvýšili ich počet o 12 ks. Ku zvýšenému počtu HD došlo aj z dôvodu nákupu jalovíc mäsového typu, a to v počte 16 ks. K tomuto kroku sme pristúpili, lebo máme záujem rozšíriť náš chov o bez trhovú produkciu HD a využívať tak viac pastvy, ktoré po minulé roky neboli využívané vôbec.

Na jednotlivých farmách chováme nasledovný stav HD:

Farma	HD SPOLU V KS	Z TOHO DOJNICE V KS
Zborov	362	275
Chmel'ová	567	161
Stebník	254	187
Becherov	409	
Spolu	1592	623

K zvýšenému stavu dojníc došlo hlavne kvôli tomu, že sa znížilo brakovanie dojníc. Oproti minulému roku to bolo o 24 ks. Celkovo sme vybrakovali 192 ks dojníc na jatočné účely. Taktiež bol aj nižší úhyn kráv o 10 ks. Jediný negatívny ukazovateľ v tomto smere, ktorý by nám ešte pomohol zvýšiť počet dojníc, bol nižší prevod jalovíc do stavu kráv o 9 ks oproti skutočnosti minulého roku.

Podstatný vplyv na celkový výsledok úseku živočíšnej výroby ako aj celého družstva má výroba a dodávka mlieka. V tomto smere sa nám podaril spraviť výrazný krok vpred, keď sme dodávku do mliekarne zvýšili o 687 litrov na dojnicu oproti skutočnosti minulého roka. Na zvýšení úžitkovosti má podstatný vplyv zlepšenie zdravotného stavu dojníc, kde sme sa zamerali na zlepšenie počtu somatických buniek, pravidelnú úpravu paznechtov, zlepšenie prípravy dojníc pred pôrod a hlavne po pôrode, kde sme zaviedli pravidelné merania teplôt a rôzne popôrodné vyšetrenia aby bola dojnica čo najlepšie pripravená na nasledujúcu laktáciu. V neposlednom rade malo na zvýšení úžitkovosti aj zlepšenie vlastných vyrobených krmovín.

Celkovo sme v roku 2014 vyrobili 4 174 873 litrov mlieka, čo predstavuje nárast oproti roku 2013 o 489 107 litrov. Výroba mlieka na dojniciu bola 6 679 litrov.

Dodávka mlieka v roku 2014 bola 3 967 650 litrov, z toho do mliekarne išlo 3 945 263 litrov a vlastný predaj bol 22 387 litrov. Predaj mlieka vzrástol oproti roku 2013 o 531 823 litrov. Priemerná cena 1l odpredaného mlieka do mliekarne bola 0,350 Eur. Tržby z predaja mlieka sa zvýšili z pôvodných 1 162 563 Eur na 1 390 799 Eur.

Dodávka mlieka na dojniciu za rok bola na jednotlivých farmách dosiahnutá nasledovne:

- Zborov 5 890 litrov,
- Chmeľová 5 878 litrov,
- Stebník 7 362 litrov,

Celkovo sa na dodávke podieľali jednotlivé farmy nasledovným množstvom.

- Zborov 1 652 217 litrov,
- Chmeľová 951 153 litrov,
- Stebník 1 341 893 litrov,

V dodávke hovädzieho mäsa došlo k zvýšeniu o 21 ton, keď celkovo sme odpredali 186 ton, z toho 69 ton kráv, 8 ton jalovic a 109 ton býkov z výkrmu. U kráv to bolo o 2 tony menej, u jalovic o dve tony viac a u býkov z výkrmu o 21 ton viac. Hlavnou príčinou vyššej dodávky mäsa bola predovšetkým vyššia dodávka býkov vo výkrme na jatočné účely. Na vlastnom bitúnku bolo porazených 93 ks čo je o 5 ks viac než v minulom roku, pričom tržby spolu boli 12 201 Eur, čo je menej oproti minulému roku o 2 131 Eur. Spolu boli tržby za mäso 239 319 Eur, čo je viac o 8 920 Eur oproti minulému roku.

Pokiaľ hodnotíme reprodukciu HD, celkovo sa nám narodilo 642 teliat, čo je viac oproti minulému roku o 34 ks. Došlo aj k zníženiu úhynu teliat o 3 %, čo predstavuje 16 ks. V sledovanom roku sa nám otelilo 686 ks kráv, čo je v porovnaní s minulým rokom o 22 kusov viac, pričom sa znížil počet mŕtvo narodených teliat o 13 ks.

Do stavu kráv sme previedli 220 ks jalovic, čo je menej než v minulom roku o 9 kusov. V percentách to predstavuje 35%. Aj keď prevod jalovic bol nižší, stav dojníc sa nám zvýšil a to z dôvodu nižšej brakácie kráv.

Aj v tomto roku nás čakajú úlohy, ktorým je potrebné venovať nemalo úsilie a námahy. Prvou našou úlohou je zvyšovať úžitkovosť a zlepšovať zdravotný stav zvierat a takisto aj venovať sa zodpovednému odchovu teliat, pretože len zdravé teľatá nám v budúcnosti zaistia zdravé stádo s vyššou úžitkovosťou.

Stav v živočíšnej výrobe sa podarilo zastabilizovať, ale musíme si otvorene povedať, že ak chceme profitovať, musíme byť v živočíšnej výrobe na špičkovej, minimálne na výbornej, úrovni.

3. Mechanizácia

Pri hodnotení výsledkov na úseku mechanizácie v roku 2014 môžeme konštatovať, že to bol rok viac – menej úspešný. Aj keď neustále premenlivé počasie nám spôsobilo nemalé problémy s organizáciou práce, hlavne pri výrobe krmovín, malo priaznivý vplyv na zvýšenie úrody. To nám umožnilo aj viac práce na poli.

Oproti roku 2013 sme vyrobili o 3460 t senáže viac, pozbierali sme približne o 770 t viac slamy a kvôli vyššej úrode sme potrebovali doviesť aj viac repky a obilnín. Je to samozrejme pozitívne konštatovanie, ale zároveň musíme zdôrazniť, že sa nám práve aj kvôli tejto skutočnosti nepodarilo znížiť spotrebu nafty. Tá bola oproti roku 2013 vyššia o 20 400 litrov.

Najväčší podiel na tomto zvýšení mali hlavne jesenné práce, kedy sme sa museli vysporiadať s nepriaznivými podmienkami, a to hlavne pri vývoze maštalného hnoja a jeho následnom zaorávaní. Tu spotreba vzrástla o približne 17 000 l.

K nárastu spotreby nafty prispela aj zmena organizácie prác v živočíšnej výrobe. Opäť musíme skonštatovať, že toto zvýšenie malo priaznivý vplyv hlavne na nárast úžitkovosti a zlepšenie zdravotného stavu zvierat. Keďže hovädzí dobytok pre nás predstavuje nemalé príjmy, je to len malá obeta a nemalo by sa v tomto prípade šetriť.

Rok 2014 nepriniesol len negatíva z hľadiska financií. Ak sme v roku 2013 hovorili o poklese výnosov, tento rok nám priniesol obrat. Výnosy sa oproti predošlému roku zvýšili o 363 992 €, a dosiahli tak úroveň 1 903 462 €. Stredisko mechanizácie poskytuje aj naďalej služby hlavne pre obecné úrady, s ktorými máme veľmi dobrú spoluprácu, a pre súkromné firmy podnikajúce predovšetkým v našom regióne.

V nasledujúcom roku bude našim cieľom, podobne ako aj po tie predošlé, úspora náhradných dielov samozrejme tak, aby boli stoje včas a riadne pripravené na práce. V roku 2014 sa nám podarilo znížiť náklady na náhradné diely o viac ako 10 %. Problémom úspory je hlavne cena, ktorú si dodávateľ zadáva a nemenej podstatnou skutočnosťou je aj vyšší vek strojov a ich opotrebovanie, čo si vyžaduje buď investície do opravy, alebo nákup nových strojov.

Rovnako sa chceme v nasledujúcom roku pokúsiť o čo najvyššiu úsporu nafty. K tomu by sme chceli dopomôcť hlavne lepšou organizáciou práce, keďže veríme, že práce na poli bude aj tento rok aspoň toľko, ak nie viac, ako v minulom roku.

4. Úsek stavebnej činnosti a údržby

Pracovníci údržby počas celého roka, okrem dennodennej údržby najrozličnejších porúch začínajúc od elektriny cez vodu, technológie v maštali a dojárňach sa zúčastňovali aj iných prác. Išlo o zakrývanie jám, práce spojené s čistením obilia, kŕmnych zmesí, opravy meliorácii, naskladňovanie a vyskladňovanie sena, slamy, bielenie silážnych žľabov a rad rôznych prác.

Na údržbe podľa dvorov boli urobené tieto práce :

Hospodársky dvor Zborov :

Náter oplatenia hospodárskeho dvora, vybudovanie prístreška nad mostom pri dojárni, stredná oprava dojárne a vybudovanie miestnosti na prípravu mlieka pre teľatá, osvetlenie krmiska pri maštaliach č. 1, 2, 3 a 4. Oprava a rekonštrukcia teľatníka v maštali č. 1. Bielenie maštali č. 1, 2, 4. Vybudovanie pracoviska na výrobu syra. Oprava betónových plôch pri maštaliach č. 1, 2, 3. Izolácia stien dojárne, zriadenie a rozšírenie teľatníka v 1. maštali. Prevedenie asfaltového koberca o výmere 331 m² na prístupovú cestu k silážnym žľabom.

Hospodársky dvor Chmel'ová :

Vybudovanie teľatníka v plechovej stodole s pripojením na elektrinu a vodu. Oprava a vyčistenie vodojemu, obklad stien v sociálnom zariadení dojárne, oprava silážnej jamy betónom. Výroba nových koterčov pre teľatá.

Hospodársky dvor Stebník :

Rekonštrukcia kŕmnych žľabov v maštali č. 1, vybudovanie dezinfekčného bazéna, vybudovanie nového vstupu do maštale č. 2. Rekonštrukcia ohrievania vody v dojárni, vnútorná izolácia stien dojárne, betonáž vstupov do teľatníka a maštale č. 2.

Hospodársky dvor Becherov :

Výroba nových vrát , oplatenie Kejdy, náter oplatenia, montáž centrálného vodomeru vo vodojeme, oprava opláštenia senníka, predĺženie kŕmneho žľabu v maštali č. 2.

5. *Stredisko KOVO*

Stredisko KOVO prevádzkuje výrobu na PD Zborov na hospodárskom dvore v Chmeľovej a na stredisku mechanizácie.

Výrobky sú vyrábané nie len pre potreby PD ale aj iných odberateľov
napr. AgroTrend, s.r.o., Michalovce

Agro MX s.r.o., Prešov

Profi stav s.r.o. Bardejov

Agro Billy s.r.o. Prešov

a iných odberateľov prostredníctvom internetu

Stredisko KOVO sa pravidelne zúčastňovalo opráv na jednotlivých hospodárskych dvoroch, ako aj výroby náhradných dielov pre stredisko mechanizácie, úsek stavebnej činnosti a živočíšnu výrobu.

Výnosy na stredisku kovo za rok 2014 boli vo výške 25 887 €.

S nástupom novej a modernej poľnohospodárskej techniky je výroba náhradných dielov starej poľnohospodárskej techniky v úpadku, preto by sa stredisko KOVO malo zamerať aj na strojársku výrobu a zámočnícke práce, ktoré nesúvisia priamo s poľnohospodárskou technikou, s ohľadom na možnosti dielne a technického vybavenia strediska KOVO.

Rovnako je potrebné pre rok 2015 znížiť náklady a zvýšiť tržby. Pre dosiahnutie stanovených cieľov je potrebné zvýšiť efektivitu prác a aktívne vyhľadávať nových odberateľov.

6. Bezpečnosť pri práci, požiarne ochrana a energia

V roku 2014 boli na družstve registrované tri pracovné úrazy a jeden pracovný úraz, ktorý nepodliehal registrácii. Podľa stredísk sa tieto úrazy stali na stredisku živočíšnej výroby a mechanizácie. Zdrojmi úrazov boli bremená, pracovné náradie a zvieratá. Ak zistíme príčinu týchto úrazov, tak v jednom prípade išlo o napadnutie zvieratom, v ostatných pracovných úrazoch išlo o bežné pracovné riziko. Evidovaný bol aj jeden mimopracovný úraz, ktorý vznikol pri domácich prácach.

Požiarne ochrana

V sledovanom období nevznikol na družstve požiar. Boli vykonané revízie a opravy hasiacich prístrojov, ktoré boli použité pri opravách mechanizačnej techniky a pri prácach so zvýšeným požiarne nebezpečenstvom ako prevencia proti nežiaducemu horeniu. Zo strany okresného riaditeľstva požiarnej ochrany v Bardejove bol na družstve vykonaný štátny dozor, ktorý uložil družstvu opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

Elektrická energia

Spotreba elektrickej energie za rok 2014 predstavovala 495 505 kWh, čo je oproti roku 2013 kedy bola spotreba 513 685 kWh úspora o 18 180 kWh. Vo finančnom vyjadrení to predstavuje úsporu 6 623 € oproti roku 2013. Úsporu energie vykazujú všetky hospodárstva, okrem hospodárstva Chmeľová, kde naopak bola prekročená spotreba elektrickej energie oproti roku 2013 o 17 216 kWh a to zmenou technológie pri výrobe mlieka a náročnejšou výrobou sena v roku 2014.

Zemný plyn

Spotreba zemného plynu predstavuje 43 399 m³, čo je oproti roku 2013 úspora v spotrebe o 8 736 m³ zemného plynu. Vo finančnom vyjadrení to predstavuje čiastku 4 935 €. Tuhým palivom bola vykurovaná prevádzka kovovýroby v Chmeľovej, kde spotreba predstavovala 5 ton hnedého uhlia.

7. *Ekonomika práce*

V roku 2014 na družstve pracovalo celkom 96 pracovníkov, z toho 24 žien. Oproti rovnakému obdobiu minulého roka došlo k zvýšeniu o 1 pracovníka, aj keď v priebehu jednotlivých štvrtrokov dochádzalo k nárastu, resp. poklesu pracovníkov.

Celkove za družstvo bolo odpracovaných 201 710 hodín, čo na jedného pracovníka predstavuje 2 101 hodín. Oproti minulému roku odpracovaný čas na jedného pracovníka je vyšší o 35 hodín. Dĺžka odpracovaného času na jeden odpracovaný deň predstavuje 8,77 hodín, pričom v rovnakom období minulého roka bola 8,64 hodín.

Za rok 2014 bolo vyplatené celkom 809 442 Eur, čo z ročného plánu 771 000 Eur predstavuje 104,99 %. Oproti skutočnosti roku 2013 bolo vyplatené viac o 47 661 Eur, t.j. o 6,26 %, keď mzdy v roku 2013 boli čerpané vo výške 761 781 Eur.

Na zvýšení vyplatených mzdových prostriedkov podľa jednotlivých stredísk oproti minulému roku sa podieľajú 2 strediská a to stredisko živočíšnej výroby čiastkou 48 259 Eur a stredisko stavebnej činnosti čiastkou 17 076 Eur. Ostatné strediská v rámci družstva zaznamenali úsporu.

Prekročenie miezd na stredisku stavebnej činnosti je z dôvodu zvýšeného počtu pracovníkov – t.j. presunu pracovníkov v rámci družstva. U strediska ŽV došlo k navýšeniu celkových miezd nielen z dôvodu zvýšeného počtu o 2 pracovníkov, ale hlavne z dôvodu toho, že v priebehu roka došlo k priebežnému vyplácaniu odchodného u 8 pracovníkov z titulu odchodu do dôchodku, ako aj z dôvodu zvýšenia produkcie mlieka v rámci družstva.

Priemerná mesačná odmena na jedného pracovníka za rok 2014 predstavuje 694,89 Eur (táto zahŕňa aj spomínané odchodné), čo je oproti rovnakému obdobiu minulého roka nárast o 31,48 Eur, teda priemerná mesačná odmena vzrástla o 4,75 %.

Vyplatené odmeny sa prepočítavajú na trvalý počet pracovníkov daného úseku, včítane pracovníkov, ktorí sú PN a tým je zaznamenaný rozdiel v dosiahnutej priemernej odmene u jednotlivých kategórií pracovníkov, ktorý je uvedený v prehľade v tabuľkovej časti.

Produktivita práce na jedného pracovníka z výkonov bola plánovaná vo výške 37 894,74 Eur a v skutočnosti bola dosiahnutá vo výške 38 107,06 Eur, čím oproti plánu celkom vzrástla o 212,32 Eur, t.j. o necelé 1 %, no oproti skutočnosti minulého roka klesla 28,47 Eur.

Produktivita práce z tržieb celkom oproti skutočnosti minulého roka vzrástla o 18,30 %, keď bola dosiahnutá vo výške 21 511,80 Eur a aj oproti plánu vzrástla o 13,53 %, keď bola plánovaná v celkovej čiastke 18 947,37 Eur.

Vyplatené mzdové prostriedky oproti rovnakému obdobiu minulého roka na 100 Eur výkonov celkom sú vyššie o 1,1 Eur a oproti plánu sú tiež vyššie o 0,71 Eur.

Na 100 Eur tržieb celkom bolo vyplatených miezd oproti skutočnosti minulého roka menej o 4,90 Eur a oproti plánu tiež menej o 3,63 Eur.

K zvýšeniu podielu vyplatených mzdových prostriedkov na 100 EUR tržieb celkom, resp. prevádzkovým výnosom celkom oproti rovnakému obdobiu minulého roku došlo u strediska Kovovýroby, živočíšnej výroby Chmeľová a Zborov. Ostatné strediska zaznamenali mierny pokles.

Celkove možno konštatovať, že roku 2014 došlo oproti skutočnosti minulého roka k zvýšeniu vyplatených mzdových prostriedkov celkom za PD, k nárastu priemernej mesačnej odmeny na jedného pracovníka, čo priamo súvisí s dosiahnutými tržbami celkom za družstvo.

Aj naďalej je potrebné venovať zvýšenú a náležitú pozornosť vyplácaniu mzdových prostriedkov zo strany vedúcich pracovníkov na všetkých strediskách a pracoviskách. Sledovať neustále vzťah vyplácaných mzdových prostriedkov k dosahovaným tržbám, resp. prevádzkovým výnosom, ako aj produktivitu práce.

Zvýšenú pozornosť je nevyhnutné zamerať na dodržiavanie pracovnej a finančnej disciplíny na všetkých strediskách, úsekoch a pracoviskách. Je potrebné viesť správnu a dôslednú evidenciu dochádzky do práce. Odpracovaný čas porovnávať s plnením výkonových noriem. Treba sa zamyslieť a uvedomiť si, že vyplatené mzdy a s nimi spojené odvody predstavujú z roka na rok vysokú finančnú položku celkových nákladov družstva, keď v roku 2013 odvody z miezd boli vo výške 257 248 Eur, v roku 2014 odvody už predstavovali čiastku 274 171 Eur, čo je o 16 923 Eur viac ako v roku 2013, teda odvody vzrástli o 6,58 %.

Prehľad o čerpaní mzdových prostriedkov, prehľad o vývoji počtu pracovníkov a odmenách, vývoj základných ukazovateľov ekonomiky práce a prehľad o vývoji podielu mzdových prostriedkov k tržbám, resp. prevádzkovým výnosom za rok 2014 a ich porovnanie s rokom 2013 je bližšie uvedené v tabuľkovej časti.

8. Ekonomické zhodnotenie výsledkov hospodárenia PD

Poľnohospodárske družstvo malo pre rok 2014 vypracovaný plán a podnikateľský zámer.

Spotreba nakúpených osív bola plánovaná vo výške 130 000 Eur a skutočná spotreba bola 145 264 Eur, čo predstavovalo prekročenie plánu 12%. Oproti skutočnosti minulého roka je spotreba vyššia o 23 571 Eur.

Spotreba nakúpených hnojív bola plánovaná vo výške 170 000 Eur a skutočná spotreba bola 172 928 Eur, čím sa prekročil plán o 2%.

Spotreba nakúpených chemických ochranných prostriedkov bola plánovaná vo výške 90 000 Eur a skutočná spotreba bola vo výške 134 344 Eur, prekročenie plánu bolo o 49%.

Produkcia rastlinnej výroby bola plánovaná vo výške 850 000 Eur a skutočná produkcia bola 948 502 Eur, čo je plnenie plánu na 112% .

Tržby rastlinnej výroby boli plánované vo výške 200 000 Eur a skutočné tržby boli vo výške 294 951 Eur, čo je plnenie plánu na 147%.

Spotreba nakúpených krmív bola plánovaná vo výške 250 000 Eur a skutočná spotreba bola 328 845 Eur, čo predstavuje 32% nárast.

Tržby živočíšnej výroby boli plánované vo výške 1 500 000 Eur a skutočné tržby boli 1 684 931 Eur, čo je plnenie plánu na 112%.

Náklady na opravy a udržiavanie boli naplánované vo výške 20 000 Eur a skutočné náklady boli vo výške 70 307 Eur.

Spotreba náhradných dielov a materiálu na opravy bola plánovaná vo výške 180 000 Eur a skutočná spotreba bola 179 328 Eur, čo je plnenie plánu na 100%.

Spotreba PHM bola plánovaná vo výške 350 000 Eur a skutočná spotreba PHM bola 376 952 Eur, čím sa plán prekročil o 7%.

Tržby za tovar a služby boli plánované vo výške 130 000 EUR a skutočné tržby boli 82 251 EUR, čo je plnenie plánu na 63%.

Poľnohospodárske družstvo malo plánované náklady pre rok 2014 vo výške 5 090 000 Eur a skutočné náklady boli vo výške 6 172 652 Eur, teda zaznamenali 21% zvýšenie.

Výnosy pre rok 2014 boli plánované vo výške 5 100 100 Eur a skutočné výnosy boli 5 790 112 Eur, čo je plnenie plánu na 114%.

Z dôvodu začatia reštrukturalizácie Humenskej mliekarne, a.s., sme boli nútení na základe §20 zákona o dani z príjmov, pristúpiť k vytvoreniu opravnej položky k pohľadávkam, ktoré nám vznikli v rokoch 2012 – 2013 v celkovej výške 386 158 EUR. Táto skutočnosť výrazne ovplyvnila účtovnú výšku nákladov, a tým aj výšku hospodárskeho výsledku.

Pre rok 2014 malo družstvo plánovaný zisk vo výške 10 100 Eur a ak by nenastala už spomenutá situácia, vykázalo by PD zisk vo výške 3 618 EUR. Dosiahlo by tak 36% plnenie plánu. Avšak po zúčtovaní opravnej položky z dôvodu reštrukturalizácie bola vytvorená strata vo výške 382 540 EUR.

POLNOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO „M a g u r a „ Z B O R O V

PODNIKATELSKÝ ZÁMER
na rok 2015

Poľnohospodárske družstvo „Magura“, ZBOROV bude v roku 2014 hospodáriť na výmere 3 567 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 1 367 ha ornej pôdy.

Spolu hospodári družstvo v 12 katastrálnych územiach, a to:

- Becherov
- Chmeľová
- Regetovka
- Stebník
- Stebnícka Huta
- Zborov
- Dlhá Lúka
- Bardejov
- Bardejovská Nová Ves
- Varadka
- Ondavka
- Vyšná Polianka

Pôdu má prenajatú od vlastníkov pôdy na jednotlivých katastrálnych územiach, Slovenského pozemkového fondu Bratislava, FÚ v obvode družstva a mesta Bardejov.

Na prenajatú pôdu má družstvo uzatvorené zmluvy s jednotlivými vlastníkmi, FÚ, SPF Bratislava.

I. Rastlinná výroba

V rastlinnej výrobe sa družstvo v roku 2015 zameria na výrobu krmovín pre živočíšnu výrobu a to objemové a jadrové krmivá. Repku olejnú bude pestovať ako tržnú plodinu, na jej predaj má družstvo uzatvorené zmluvy s ENAGRO a.s. Leopoldov. Naďalej budeme pokračovať v pestovaní liečivej rastliny pestrec mariánsky, na predaj ktorej máme uzatvorenú zmluvu so spoločnosťou Moravol, so sídlom v Českej republike.

Aj v tomto roku bude dodržiavať agroenvironmentálne opatrenia a pravidlá správnej farmárskej praxe.

Štruktúra osevných plôch za rok 2015

PLODINA	2015
Pšenica ozimná	268,00
Jačmeň ozimný	65,00
Raž ozimná	188,00
Ovos	25,00
Repka ozimná	171,00
Kukurica - siláž	215,00
Liečivé rastliny	55,00
SPOLU	3 567,00

Zvýšenú pozornosť bude družstvo aj naďalej venovať ochrane rastlín proti škodcom a burinám, aby odstránilo zaburinenosť všetkých plôch.

II. Živočíšna výroba

V živočíšnej výrobe bude družstvo aj v roku 2015 sa zameriavať na výrobu mlieka a mäsa. V chove hovädzieho dobytku bude aj naďalej prevádzať odchov teliat, mladého dobytku a jalovic pre ďalšiu reprodukciu.

Plánovaná výroba a dodávka mlieka pre rok 2015 je plánovaná nasledovne:

➤ Výroba mlieka spolu	4 400 000	litrov
➤ Dodávka mlieka	4 300 000	litrov
➤ Výroba mäsa	300	ton
➤ Dodávka mäsa	300	ton
➤ Narodenie teliat	650	ks

Na predaj mlieka a mäsa má družstvo uzatvorené odberateľské zmluvy a to:

- Na predaj mlieka so Syrárňou BEL Slovensko a.s., Michalovce
- Na predaj mäsa s firmou PARKUR - Poľsko a firmou SORBEL - Beloveža

Aj v roku 2015 bude družstvo spolupracovať s poradenskými firmami, aby zabezpečilo zavádzanie nových poznatkov do výroby mlieka a chovu hovädzieho dobytku.

Zvýšenú pozornosť bude aj naďalej venovať zdravotnému stavu dobytku v spolupráci s veterinármi lekármi, aby nedochádzalo k úhynu, resp. aby sa znížil úhyn na minimum.

V spolupráci s firmou BIO SERVIS, s.r.o. Bardejov a ŠPÚ sa bude zameriavať na zvyšovanie genetiky potomstva, čo by sa malo prejavovať na zvyšovaní úžitkovosti u dojnic.

V živočíšnej výrobe sa budú aj naďalej uplatňovať normy EÚ v oblasti ochrany životného prostredia a hygieny zvierat.

III. Ostatná výroba

Stredisko technických služieb v roku 2015 bude prevádzať služby nielen pre rastlinnú a živočíšnu výrobu, ale aj služby ostatným odberateľom na základe uzatvorených zmlúv. Služby bude realizovať vlastnými strojmi, predovšetkým traktormi, rezačkou a kombajnom JOHN DEERE a vlastnou nákladnou opravou. Do vozového parku pribudli opäť nové stroje, ktoré výrazne uľahčia a zrýchlia práce, a tým znížia náklady a prispievajú k zlepšeniu hospodárskeho výsledku.

Opravy strojov bude prevádzané vo vlastnej dielni a len v prípade väčšej – generálnej opravy, sa taká bude prevádzať formou dodávateľských služieb.

Pomocná činnosť KOVO bude aj v roku 2015 prevádzať služby na základe uzatvorených zmlúv a požiadaviek jednotlivých odberateľov. Taktiež bude prevádzať aj služby pre jednotlivé úseky v rámci družstva podľa potreby a možností. Očakávame zvýšenie tržieb tohto strediska a koordináciu nákladov tak, aby dosahovalo čo najlepší výsledok.

IV. Ekonomické ukazovatele

PD Magura plánuje v roku 2015 dosiahnuť hospodársky výsledok 5 500 Eur. To chceme dosiahnuť predovšetkým zvýšením produkcie mlieka a jeho následným predajom, zvýšením tržieb z predaja plodín ako aj predajom služieb.

Ukazovateľ		Plán pre rok 2015
Spotreba nakúpených osív a sadív		130 000 €
Spotreba nakúpených hnojív		170 000 €
Spotreba CHOP		100 000 €
Spotreba nakúpených krmív a stelív		220 000 €
Spotreba stav. materiálu a ND		165 000 €
Spotreba drobného majetku		1 000 €
Spotreba liekov a dezinf. prostriedkov		25 000 €
Spotreba ostatných materiálov		70 000 €
Spotreba PHM a mazadiel		350 000 €
Spotreba materiálov spolu		1 231 000 €
Spotreba energie		100 000 €
Opravy a údržby		60 000 €
Iné prevádzkové náklady		40 000 €
Tržby spolu		2 240 000 €
	tržby RV	350 000 €
	tržby ŽV	1 800 000 €
	tržby za služby	90 000 €

Plánované náklady pre rok 2015 sú vo výške 5 997 000 €. Pozornosť pri znižovaní nákladov upriamime hlavne na šetrenie pohonných hmôt a náhradných dielov v oblasti výroby a rovnako aj s úsporou nákladov vynaložených na služby v oblasti živočíšnej výroby a nákup krmovín.

Výnosy sme pre rok 2015 naplánovali vo výške 6 002 500 Eur.

Pre rok 2015 družstvo plánuje zisk vo výške **5 500 €**. Snahou je dosiahnuť zisk optimalizáciou nákladov a zvýšením tržieb.